

ADVIES

Advies van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie over het voorstel (C)2508 van de regulator met betrekking tot het aan te kopen capaciteitsvolume tijdens de veiling Y-4 in 2023 van het leveringsjaar 2027-2028.

1 maart 2023

Inhoudstafel

INLEIDING.....	3
1. Wettelijke en regelgevende context en antecedenten	3
2. Chronologie van de werkzaamheden ter voorbereiding van de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2027-2028	5
3. Herinnering aan de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve	5
4. Voorstel van de regulator (C)2508: samenvatting.....	6
5. Analyse van de AD Energie	9
5.1. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2508 waarin de input van zijn advies (A) 2509 wordt overgenomen.....	9
5.1.1. Analyse van de volumeparameters	9
2.1.1. Analyse van de prijsparameters.....	11
6. Advies van de AD Energie van de FOD Economie.....	16

INLEIDING

In dit document formuleert de AD Energie van de FOD Economie een advies over het voorstel (C)2508 van de regulator met betrekking tot het volume en de prijzen voor de veiling Y-4 in 2023 van het leveringsjaar 2027-2028 en het voor de veiling Y-1 in 2026 te reserveren volume in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Dit advies is gebaseerd op §5 van artikel 7 undecies van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt gewijzigd door de wet van 15 maart 2021 en luidt als volgt :

“ § 5. Uiterlijk op 1 maart van ieder jaar geven de Algemene Directie Energie en de netbeheerder een advies aan de Minister over het voorstel van de commissie bedoeld in paragraaf 4. ”

Dit advies werd opgesteld rekening houdend met het kader dat vandaag van kracht is en meer bepaald de methodologie zoals ze wordt uiteengezet in het koninklijk besluit¹ van 27 januari 2022² tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 april 2021³ tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Dit advies is opgesteld door de AD Energie van de FOD Economie in haar hoedanigheid van verantwoordelijke autoriteit voor de bevoorradingszekerheid van elektriciteit op het Belgische grondgebied. Het eerste hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van dit advies en licht de antecedenten toe, het tweede hoofdstuk spoort de chronologie van de voorbereidende werken voor de Y-4 veiling voor het leveringsjaar 2027-2028 op, het derde hoofdstuk herinnert aan de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve, het vierde hoofdstuk vat het voorstel (C) 2508 van de CREG samen, het vijfde hoofdstuk stelt een analyse voor van de opmerkingen van de CREG en het laatste hoofdstuk besluit met het advies van de AD Energie van de FOD Economie.

1. Wettelijke en regelgevende context en antecedenten

Op 4 april 2019 heeft het Federaal Parlement de “Wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen” (“CRM-wet”) goedgekeurd die een capaciteitsvergoedingsmechanisme van het type “betrouwbaarheidsopties” (“reliability options”)⁴ in België voorstelt. Die wet werd later gewijzigd door de wet van 15 maart 2021.

De wet bepaalt onder andere de algemene werking van het mechanisme, de jaarlijks te volgen procedure en de verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden. Ze bepaalt ook dat de methodologieën en modaliteiten van het mechanisme in een reeks koninklijke besluiten en in de marktregels en in de contracten moeten worden vastgelegd.

1

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2022012704&table_name=wet

² In werking op 01/02/2022

³ Hierna koninklijk besluit van 28 april 2021

⁴ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2019042221&table_name=wet

Een van de methodes is het bepalen van het volume en de parameters van de veilingen zoals gepreciseerd in artikel 7 undecies §2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna Elektriciteitswet).

“ § 2. De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, met welke parameters het volume van de aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de commissie, na raadpleging van de marktspelers, en na advies van de Algemene Directie Energie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de andere dan de in het eerste lid bedoelde parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, d.w.z. de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) die van toepassing is / zijn op bepaalde capaciteiten die beantwoorden aan specifieke criteria, en de uitoefenprijs, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de netbeheerder, dat wordt opgesteld na raadpleging van de marktdeelnemers, en na advies van de commissie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en), na raadpleging van de marktdeelnemers. Een individuele uitzondering wordt toegekend door de commissie.”

Overeenkomstig artikel 7 undecies §3 van de Elektriciteitswet heeft Elia zijn kalibratieverslag van de veiling Y-4 voor de leveringsperiode 2027-2028 op 15 november 2022 bezorgd aan de minister, de regulator en de Algemene Directie Energie⁵.

Een presentatie van dat verslag vond plaats op 16 december 2022 in WG Adequacy #14 van Elia⁶.

Overeenkomstig het laatste lid van §3 van artikel 7 undecies van de Elektriciteitswet heeft de regulator op 1 februari 2023 aan de Minister zijn advies (A) 2509 bezorgd over het voorstel van de netbeheerder voor de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) en de uitoefenprijs voor de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van de capaciteitslevering, alsook het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit.

Paragraaf 4 van artikel 7 undecies van de Elektriciteitswet bepaalt het volgende :

“ § 4. Uiterlijk op 1 februari van ieder jaar doet de commissie aan de Minister een voorstel over de specifieke waarden van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald bedoeld in paragraaf 2, eerste lid met het oog op de organisatie van de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van capaciteitslevering, en bezorgt daarvan een kopie aan de Algemene Directie Energie en de netbeheerder. De commissie doet dat voorstel na toepassing van de betreffende berekeningsmethode bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, en op basis van de berekeningen van het in paragraaf 3, eerste lid bedoelde verslag van de netbeheerder. Dit voorstel bevat eveneens een voorstel voor het minimale volume dat moet worden gereserveerd voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

De Minister en de AD Energie van de FOD Economie hebben het in die §4 bedoelde voorstel (C) 2508 van de regulator op 1 februari 2023 wel degelijk ontvangen.

⁵ <https://www.elia.be/nl/users-group/adequacy-working-group>

⁶ <https://www.elia.be/nl/users-group/adequacy-working-group/20221216-meeting>

2. Chronologie van de werkzaamheden ter voorbereiding van de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2027-2028

Het scenario dat gebruikt is om het volume en de parameters van de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2027-2028 te berekenen werd bepaald volgens de procedure beschreven in het koninklijk besluit van 28 april 2021.

Dit besluit voorziet er met name in dat de netbeheerder in samenwerking met de Algemene Directie Energie en in overleg met de commissie een selectie van één of meerdere scenario's en gevoeligheden maakt, dat Elia een openbare raadpleging over deze scenario's en gevoeligheden organiseert en op basis daarvan aanbevelingen formuleert, dat de regulator vervolgens een voorstel voor een referentiescenario uitwerkt voor de Minister, dat de AD Energie een advies op dit voorstel formuleert en dat, tot slot, de

Minister aangeeft welk scenario moet gebruikt worden. Met eerbiediging van deze procedure:

- heeft Elia in juni 2022 een raadplegingsverslag gepubliceerd dat de aanbevelingen voor de scenariokeuze bevat⁷;
- heeft de CREG op 19 juli 2022 aan de Minister van Energie haar ontwerpvoorstel (C)2429 voor het referentiescenario voorgelegd⁸;
- heeft de AD Energie van de FOD Economie op 30 augustus 2022 haar advies over het voorstel (C)2429 neergelegd⁹;
- bepaalt op 9 september 2022 een ministerieel besluit¹⁰ het scenario dat in aanmerking moet worden genomen voor de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2027-2028.

Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt eveneens dat de regulator in samenwerking met de netbeheerder een voorstel uitwerkt omtrent twee intermediaire waarden, namelijk de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X. Overeenkomstig met deze procedure:

- heeft de CREG op 1 september 2022 aan de Energieminister haar voorstel (C) 2428 bezorgd voor de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X voor de Y-4 veiling met leveringsperiode 2027-2028¹¹;
- bepaalt het ministerieel besluit van 9 september 2022 de intermediaire waarden voor de veiling van 2023¹².

3. Herinnering aan de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve

⁷ https://www.elia.be/nl/publieke-consultaties/20220506_public-consultation-on-crm

⁸ <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2429>

⁹ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/CRM-Advies-ontwerpvoorstel-C-2429-regulator-referentiescenario-Y-4-veiling-leveringsperiode-2027-2028.pdf>

¹⁰ https://www.ejustice.just.fgov.be/doc/rech_n.htm

¹¹ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Propositions/C2428NL.pdf>

¹² <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/09/2022033238/staatsblad>

Ter herinnering: de vraagcurve is een reeks punten waarvan de waarden worden gekenmerkt door twee assen:

- de abscis-as vertegenwoordigt het volume en wordt uitgedrukt in MW;
- de ordinaat-as vertegenwoordigt de prijs en wordt uitgedrukt in €/MW/jaar.

De vraagcurve wordt opgebouwd met behulp van drie referentiepunten - A, B en C - die bepaald worden aan de hand van twee prijsparameters (de nettokost van een nieuwkomer en de maximumprijs) en twee volumeparameters (het op een veiling vereist volume en het maximale volume tegen de maximumprijs).

Deze volumes worden in vijf stappen bepaald volgens artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 :

1. het gemiddelde elektriciteitsverbruik in gesimuleerde tekortsituaties wordt als referentie genomen (art. 11 §2,1°);
2. een volume dat overeenstemt met de vereiste reserves voor het bewaren van het evenwicht in het netwerk wordt toegevoegd aan het gemiddelde verbruik (art. 11§ 2,2°);
3. de verwachte gemiddelde niet-geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties wordt in mindering gebracht (art. 11 §2,3°);
4. de niet in aanmerking komende capaciteit (capaciteit die exploitatiesteun geniet of die onder de drempel om in aanmerking te komen van 1MW ligt) wordt uit het beoogde volume verwijderd (art. 11 §2,4°). Idem voor de capaciteit gecontracteerd tijdens de vorige veilingen;
5. voor de veiling vier jaar voor de periode van capaciteitslevering wordt een volume, te reserveren voor de Y-1-veiling ten minste gelijk aan de benodigde gemiddelde capaciteit om de totale piekcapaciteit gedurende gemiddeld minder dan 200 draaiuren per jaar te dekken, in mindering gebracht volgens het wettelijk kader. Dezelfde vermindering en reservatie wordt, per grens, pro rata toegepast op het maximaal vereist volume in de preveilingen voor de onrechtstreekse buitenlandse capaciteit vier jaar voor de periode van capaciteitslevering (art. 11 §2,5°). Er dient te worden opgemerkt dat de CREG in haar voorstel (C) 2508 (alinea 72) voorstelt om het totale buitenlandse capaciteitsvolume naar de Y-1 -veiling over te brengen in plaats van een pro rata vermindering toe te passen.

De prijzen worden bepaald op basis van artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 :

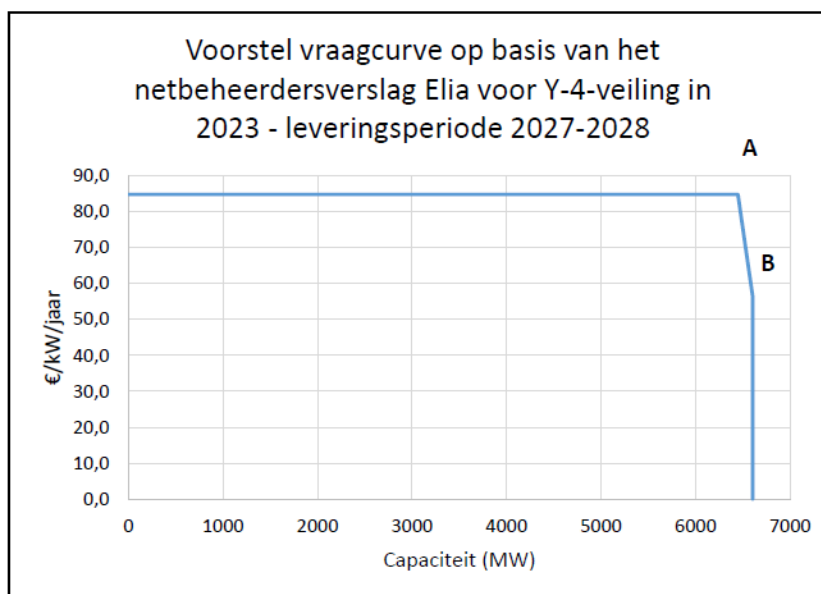
- §2. De **nettokost van een nieuwkomer** (in €/MW/jaar) is gelijk aan de "missing-money" van de technologie met het laagste "missing-money" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën.
- §3. De "**missing-money**" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën in paragraaf 4 wordt bepaald door de brutokost van een nieuwkomer te verminderen met de jaarlijkse inframarginale inkomsten voor de referentie voor elke technologie zoals bedoeld in paragraaf 6 en met de netto-opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten zoals bedoeld in paragraaf 7.

4. Voorstel van de regulator (C)2508: samenvatting

In haar voorstel (C) 2508 stelt de CREG in de eerste plaats (alinea 60) dat zij geen toestemming heeft gekregen om de gegevens in het in november 2022 door Elia gepubliceerde kalibratieverslag te verifiëren. De CREG stelt in dit verband (alinea 30) dat zij onvoldoende informatie van Elia heeft ontvangen om bepaalde resultaten van het verslag te verklaren en dat zij geen gedetailleerde resultaten van bepaalde simulaties heeft ontvangen, zoals gevraagd in hun e-mail van 16 december 2022.

Om zich te schikken naar artikel 8 §1 van het besluit van 28 april 2021 heeft de CREG in hoofdstuk 3.2 van haar voorstel (C) 2508 evenwel een vraagcurve voorgesteld op basis van de informatie van het verslag van Elia (alinea's 82 en 83).

	Volume (MW)	Prijs (€/kWd/j)
Punt A	6 450	84,8
Punt B	6 605	56,5
Punt C	6 605	0

Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de huidige regeringsbesprekingen over de verlenging van de eenheden Doel 3 en Tihange 4 vanaf november 2026 voor een periode van 10 jaar en in overeenstemming met de vermelding van het niet in aanmerking komen van nucleaire eenheden voor het CRM in het MB van 30/03/2022¹³ met betrekking tot de Y-4 veiling voor het leveringsjaar 2026-2027, stelt de CREG voor om het totale volume van de niet in aanmerking komende capaciteit te verhogen tot 4386 MWd (d.w.z. de 2724 MWd die oorspronkelijk waren voorzien in het kalibratieverslag van november 2022, waaraan 1662 MWd nucleaire capaciteit wordt toegevoegd). Dit is de enige afwijking¹⁴ in de waarden van de volumeparameters die de CREG in haar voorstel aangeeft.

In alinea 70 erkent de CREG dat de inschatting van het niet in aanmerking komend volume in dit stadium van de procedure echter een minder belangrijke parameter is, voor zover de correctie van de vraagcurve altijd na de prequalificatie en na de veiling kan worden uitgevoerd. De CREG beveelt in dit kader aan om de volledige lijst van eenheden die als niet in aanmerking komend beschouwd worden op te nemen in de instructie tot organisatie van de veilingen.

De CREG preciseert ook in alinea 67 van haar voorstel (C) 2508 dat de in aanmerking te nemen gecontracteerde capaciteit 1658 MW bedraagt, aangezien zij een meerjarencontract heeft waarbij een vergoeding wordt toegekend in het leveringsjaar 2027-2028.

In alinea 72 stelt de CREG vervolgens voor om het volledige volume aan buitenlandse capaciteit naar de Y-1 veiling met leveringsperiode 2027-2028 over te dragen.

Op basis van de volumeparameters uit het kalibratieverslag en de bovenstaande opmerkingen heeft de CREG in alinea 73 uiteindelijk de volgende tabel voorgesteld:

¹³

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2022033001&table_name=wet

¹⁴ In vergelijking met de waarden van het kalibratieverslag van Elia.

	Referentie	Punt A	Punt B en C
Gemiddeld elektriciteitsverbruik in gesimuleerde tekortsituaties	3.1.1.	13 981 MW	14 071 MW
Nood aan regelvermogen	3.1.2.	+ 1 250 MW	
Gemiddelde niet geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties	3.1.3.	- 518 MW	- 453 MW
Niet in aanmerking komende capaciteit	3.2.1.2.	- 4 386 MW	
Capaciteit naar Y-1 veiling	3.1.5.	- 1 285 MW	
Reeds gecontracteerde capaciteit	3.2.1.1.	-1 658 MW	
Vermindering buitenlandse capaciteit	3.1.6.	- 934 MW	
Resultaat		+6 450 MW	+ 6 605 MW

Voor de prijsparameters bepaalt artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 dat de vraagcurve dient te worden opgesteld op basis van twee parameters: de nettokost van een nieuwkomer en de maximumprijs. Om haar voorstel op te maken, geeft de CREG aan dat zij de volgende parameters in overweging heeft genomen (alinea 75):

- de brutokost van een nieuwkomer zoals vastgesteld in het MB van 9 september 2022¹⁵ tot vaststelling van de intermediaire waarden voor de veiling in 2023,
- de jaarlijkse inframarginale inkomsten door Elia vermeld in het netbeheerdersverslag (zie punt 3.1.7. van het kalibratieverslag van november 2022),
- de netto-opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten door Elia vermeld in het netbeheerdersverslag (zie punt 3.1.8. van het kalibratieverslag),

Aan de hand van deze gegevens heeft de CREG de nettokost van een nieuwkomer vastgesteld op 56,5 €/kWd¹⁶ (alinea 79):

	Nettokost Nieuwkomer (€/kW)	Reductiefactor (%)	Derated Nettokost Nieuwkomer (€/kWd)
CCGT	77,64	93	83,5
OCGT	56,10	93	60,3
IC Gas Engine	53,70	95	56,5
CHP	142,74	93	153,5
Battery Storage (4h)	123,92	60	206,5
Demand Response	35,04	57 ³	61,5
PV	47,81	1	4781,2
Wind onshore	51,03	10	510,37
Wind offshore	223,26	11	2029,6

De maximumprijs (punt A van de curve) werd op zijn beurt vastgesteld via de toepassing van factor X (1,5) op de nettokost van een nieuwkomer en is vastgesteld op 84,8 €/kWd (alinea 81).

¹⁵ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/09/2022033238/staatsblad>

¹⁶ "IC gas engine" als referentietechnologie

In alinea 76 wijst de CREG er echter op dat in het huidige voorstel (C) 2508 een overschatting van de nettokost voor een nieuwkomer kan worden veroorzaakt door rekening te houden met de inframarginale inkomsten uit het kalibratieverslag.

5. Analyse van de AD Energie

Het doel van dit hoofdstuk is de opmerkingen te analyseren die de regulator geformuleerd heeft in zijn voorstel (C) 2508.

5.1. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2508 waarin de input van zijn advies (A) 2509 wordt overgenomen

5.1.1. Analyse van de volumeparameters

Niet in aanmerking komende capaciteit

De AD Energie wenst de berekeningsmethode te verduidelijken die Elia gebruikt om de niet in aanmerking komende capaciteit te bepalen in het kader van de bepaling van de vraagcurve. Deze methode verwijst naar de procedure voorzien in het koninklijk besluit van 28 april 2021; artikel 11 §3 hieronder, en beschouwt alle capaciteiten van de verschillende vermelde technologieën (waaronder windturbines op land, biomassacentrales, centrales met warmtekrachtkoppeling en afvalverbrandingscentrales) als niet in aanmerking komend.

§ 3. De niet in aanmerking komende capaciteit wordt berekend door het nominale referentievermogen van elke niet in aanmerking komende eenheid te vermenigvuldigen met de passende reductiefactor als omschreven in artikel 13. In het kader van de opmaak van de vraagcurve wordt als assumptie voor de berekening genomen dat volgende capaciteiten niet in aanmerking komen : windturbines op land, windturbines op zee en zonne-energie installaties, alsook de centrales met warmtekrachtkoppeling (voor eenheden aangesloten op het transmissienet enkel diegenen die volgens data aangeleverd via de AD Energie productiesteen ontvangen tijdens de periode van capaciteitslevering), de biomassacentrales (voor eenheden aangesloten op het transmissienet enkel diegenen die volgens data aangeleverd via de AD Energie productiesteen ontvangen tijdens de periode van capaciteitslevering) en de afvalverbrandingscentrales (voor eenheden aangesloten op het transmissienet enkel diegenen die volgens data aangeleverd via de AD Energie productiesteen ontvangen tijdens de periode van capaciteitslevering). Een actualisatie van deze assumptie zal na de prekwificatie plaatsvinden overeenkomstig de werkingsregels.

Het is echter belangrijk op te merken dat voor windturbines op land de exploitatiesteun van de gewesten veelal een limiet van 10 jaar heeft. Daarom zal elk windmolenpark met een gecorrigeerde capaciteit van meer dan 1MW en met een datum van indienstelling van meer dan 10 jaar¹⁷ op het moment van de leveringsperiode in november 2027 zich moeten prekwificeren en aan de veiling kunnen deelnemen.

¹⁷ Er moet evenwel op gewezen worden dat het Vlaams Gewest toestaat dat aanvragen voor groenestroomcertificaten tot 3 jaar na de indienstelling worden ingediend.

Wat de thermische centrales van het type warmtekrachtkoppeling, biomassa of verbranding betreft, heeft het Vlaams Gewest zijn mechanisme voor exploitatiesteun vanaf 1 januari 2023 stopgezet. Alleen eenheden die een verlenging hebben aangevraagd voor een (toekomstige) ingrijpende wijziging kunnen hun exploitatiesteun laten verlengen.

De AD Energie meent dan ook dat steeds meer eenheden die in het kader van het kalibratieverslag en het voorstel voor de bepaling van de vraagcurve als niet in aanmerking komend worden beschouwd, aan de veiling zullen kunnen deelnemen. Dit is op zich geen probleem, aangezien het mechanisme van *dummy bids* een opwaartse correctie van de vraagcurve mogelijk maakt wanneer eenheden die als niet in aanmerking komend werden beschouwd uiteindelijk aan de veiling deelnemen.

De AD Energie wenst evenwel te benadrukken dat het belangrijk is de marktdeelnemers duidelijk mee te delen dat het door de vraagcurve bepaalde volume eenheden zoals windturbines en centrales met warmtekrachtkoppeling uitsluit en dat, wanneer deze laatste aan de veiling deelnemen, het aangeboden volume naar boven wordt gecorrigeerd.

Het niet in aanmerking komen van de nucleaire eenheden

De AD Energie gaat akkoord met punt 68 van het voorstel (C) 2508 van de CREG om de niet in aanmerking komende capaciteit te verhogen gezien de huidige regeringsonderhandelingen over de verlenging van Doel 4 (1039 MW) en Tihange 3 (1038 MW). **Rekening houdend met een door Elia voorgestelde reductiefactor van 80%, is de AD Energie het eens met de CREG om de niet in aanmerking komende capaciteit te verhogen met 1662 MW ten opzichte van de 2724 MW van het kalibratieverslag van Elia.**

De AD Energie rechtvaardigt deze keuze om de nucleaire capaciteit van deze twee reactoren als niet in aanmerking komend te beschouwen met name door de bijzondere cyclus van de bestraalde splijtstof en de bijzondere veiligheidsverplichtingen die voor kerncentrales gelden.

De reeds gecontracteerde capaciteit

De AD Energie heeft geen opmerkingen over het voorstel van de CREG op dit punt; het voorgestelde volume is zeer zeker in overeenstemming met de publieke informatie.

Maximaal beschikbaar volume voor deelname van onrechtstreekse buitenlandse capaciteit

Wat het maximaal beschikbaar volume voor deelname van onrechtstreekse buitenlandse capaciteit betreft, **stelt de CREG voor om het volume van de volledige indirecte buitenlandse capaciteit over te dragen naar de Y-1 veiling gezien de huidige stand van zaken van het CRM-dossier. De AD Energie is het met de CREG over dit punt eens.** Er moet op gewezen worden dat de CREG in punt 72 van haar voorstel een overdracht naar de Y-1 veiling voor de leveringsperiode 2026-2027 vermeldt; dit is ongetwijfeld een drukfout en de overdracht betreft zeer zeker de Y-1 veiling van de leveringsperiode 2027-2028.

Hoewel de CREG er in haar voorstel geen commentaar op heeft geleverd, wenst de AD Energie de waarden die de netbeheerder in zijn kalibratieverslag heeft opgenomen van commentaar te voorzien. Elia heeft het door de Minister¹⁸ bepaalde scenario goed gevolgd alsook de methodologie beschreven in het Koninklijk Besluit volumemethodologie artikel 11, §2, 5° voor de bepaling van het maximaal beschikbare volume voor de deelname van buitenlandse capaciteit. Niettemin zijn de door Elia opgenomen waarden veel lager dan de vorige jaren met 934 MW tegenover 1428 MW voor de leveringsperiode 2026-2027 en 1935 MW voor de periode 2025-2026. In het bijzonder wijst Elia op een waarde van slechts 2 MW voor Duitsland. Zo'n lage waarde roept vragen op en FEBELIEC en de CREG hebben hierover opmerkingen gemaakt tijdens de

¹⁸ Ministerieel Besluit Scenario van 09/09/2022

Working Group Adequacy op 16 december 2022. In dit verband beveelt de AD Energie aan dat om dit onderdeel in toekomstige kalibratieverslagen nader uit te werken door systematisch LOLE-waarden voor elk land te verstrekken en door het in aanmerking nemen van een CRM of de toevoeging van economisch haalbare volumes voor elk land verder uit te werken. Voorts wijst de AD Energie op het belang van het toezicht op het Duitse energiebeleid, dat in geval van wijziging van de strategie ("cross-borders"-overeenkomst bij schaarste in het buitenland, invoering van een CRM, enz.) een belangrijke invloed op de bepaling van de vraagcurve zal hebben.

2.1.1. Analyse van de prijsparameters

Ter herinnering: de prijzen worden bepaald op basis van §2 en 3 van artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

- De berekening van de inframarginale inkomsten

Zoals hierboven vermeld en overeenkomstig §3 van artikel 10 van het KB van 28 april 2021, brengt de kwantificering van de Net-CONE noodzakelijkerwijs de vaststelling van de inframarginale inkomsten vermeld in §6 van hetzelfde artikel met zich mee:

“ § 6. 1 De geraamde jaarlijkse inframarginale inkomsten van de referentie voor elke technologie worden uitgedrukt in €/MW/jaar en worden, op jaarlijkse basis, berekend [over de volledige levensduur] van de referentie voor elke technologie, rekening houdend met de waarde van de marginale kost van de technologie als ondergrens. Deze inframarginale inkomsten worden voor elk jaar over de levensduur van de eenheid in de capaciteitsmarkt bepaald op basis van de [1 mediaan]1 (P50) inkomsten van de simulatiejaren op basis van het referentiescenario bedoeld in artikel 3 § 7 en houden rekening met het niveau van de toepasselijke uitoefenprijs bedoeld in artikel 26 [en worden geactualiseerd aan de hand van de gemiddelde kapitaalkost, bepaald overeenkomstig artikel 4, § 1, 3]1 .

[1 ...]1

Indien het referentiescenario niet beschikbaar is voor een jaar uit de levensduur van de referentie voor elke technologie, wordt een interpolatie uitgevoerd tussen de waarden van de jaren waarvoor het referentiescenario bestaat, eventueel bijgestuurd door bijkomende beschikbare gegevens. Deze gegevens worden voorgesteld door de netbeheerder en de bronnen ervan worden ter openbare raadpleging bedoeld in artikel 6, § 2, 4° voorgelegd en worden door de netbeheerder in samenwerking met de Algemene Directie Energie en in overleg met de commissie gekozen;

In punt 76 van het voorstel (C) 2508 betreffende de kwantificering van de inframarginale inkomsten, wijst de regulator er enerzijds (i) op dat aangezien de simulatie werd gemaakt in de bestaande context, ze geen rekening houdt met de aanpassingen voorgesteld in de publieke raadpleging over de huidige werkingsregels waaronder de indexering van de uitoefenprijs en anderzijds (ii) dat de verwijdering door de netbeheerder van de inkomsten hoger dan 10 €/Mwh voor mFRR en de vastlegging van een bepaalde grens voor de inkomsten van de balanceringsdienst een overtreding van artikel 10 §7 van het KB van 28 april 2021 vormen.

Wat de aanpassingen van de werkingsregels en hun gevolgen voor de bepaling van de vraagcurve (i) betreft, herinnert de AD Energie eraan dat de netbeheerder zich voegt naar de methodologie vermeld in het KB van 28 april 2021. De AD Energie¹⁹ is zich er echter van bewust dat de verschillende tijdschema's voor de bepaling van de vraagcurve en het tijdschema voor het voorstel van de werkingsregels niet toelaten om een vraagcurve (en dus de prijsparameters) op de meest

¹⁹ Net zoals de CREG in punt 76 van haar voorstel (C) 2508 erkent dat de huidige timing niet optimaal is.

rigoureuze/effectieve manier te bepalen. **De AD Energie verzoekt Elia en de CREG dan ook in het opvolgingscomité CRM na te denken over hoe de procedure kan worden verbeterd.**

Wat de uitsluiting door de netbeheerder van de inkomsten boven een bepaald plafond voor de balanceringsdiensten (ii) betreft, wijst de CREG er ook in haar advies (A) 2509²⁰ op dat deze uitsluiting niet voorzien is binnen het wettelijk kader en verzoekt de netbeheerder de methodologie vermeld in §6 van artikel 10 van het KB van 28 april 2021 na te leven. In dit kader wenst de AD Energie eraan te herinneren dat de regulator dit methodologische verschil reeds in haar voorstel (C) 2326 (punt 116) van de veiling van oktober 2022 benadrukt heeft. **Het reeds gegeven antwoord²¹, dat volgens de AD Energie geldig blijft voor deze uitsluiting van inkomsten, luidt als volgt: artikel 19, §3, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 staat deze beperking wel toe, gelet op het niet-representatieve karakter van de prijzen die bij de vaststelling van de gemiddelde historische kosten van de reserveringen door de netbeheerder van de voor de regeling van het evenwicht bestemde diensten zijn waargenomen.**

Artikel 19 § 3 van het KB van 28 april 2021.

*De raming van de netto opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten :
1° wordt geëvalueerd per technologie die opgenomen is in de beperkte lijst van bestaande technologieën bedoeld in artikel 18, § 1;*

2° komt overeen met de gemiddelde historische kosten van de reserveringen door de netbeheerder van de voor de regeling van het evenwicht bestemde diensten, op basis van de afgelopen zesendertig maanden;

3° houdt rekening met de kosten, inclusief de opportuniteitskosten, die verband houden met de deelname aan deze balanceringsdiensten, om dubbeltellingen tussen inframarginale inkomsten en netto-opbrengsten uit de levering van de balanceringsdiensten te vermijden.

De berekening van de Net-CONE

- Stap 1: berekening van de gross-CONE

In punt 75 van zijn voorstel (C) 2508 preciseert de regulator dat de gross-CONE-waarden in het MB van 09 september 2022 vermeld worden²². De AD Energie heeft hierover geen opmerkingen.

---

²⁰ Zie ook het advies (A) 2327 van de CREG

²¹ Een dergelijke toelichting werd reeds gegeven in het MB van 30/03/2022 over de organisatie van de Y-4 veiling van het leveringsjaar 2026/2027.

²² <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/09/2022033238/staatsblad>

€/kW/jaar	EAC
OCGT	75
CCGT	106
IC Gas Engine	72,3
CHP	162,5
PV	93,4
Wind onshore	174,3
Wind offshore	392,4
Battery Storage (4h)	131,2
Demand Response	50

- Stap 2: berekening van de Net-CONE en bepaling van de referentietechnologie

Op basis van de informatie vermeld het kalibratieverslag legt de CREG de Net-CONE van de nieuwkomers voor in €/kW/jaar na berekening in punt 78 van haar voorstel (C) 2508. De AD Energie heeft hierover geen opmerkingen en valideert de berekeningen van de regulator.

€/kW	Levensduur (j)	Minimumrendement (1)	Risicopremie (2)	Totaal rendement (1) +(2)	Nettokost Nieuwkomer (€/kW/j)
CCGT	20	5,53%	5,00%	10,53%	77,64
OCGT	20	5,53%	6,00%	11,53%	56,10
IC Gas Engine	15	5,53%	6,00%	11,53%	53,70
CHP	20	5,53%	5,00%	10,53%	142,74
Battery Storage (4h)	15	5,53%	7,50%	13,03%	123,92
Demand Response	1	5,53%	7,50%	13,03%	35,04
PV	15	5,53%	3,50%	9,03%	47,81
Wind onshore	15	5,53%	3,50%	9,03%	51,03
Wind offshore	15	5,53%	3,50%	9,03%	223,26

In punt 79 van zijn voorstel (C) 2508 wijst de regulator erop dat hoewel het KB van 28 april 2021 het gebruik van een reductiefactor niet preciseerd bij de bepaling van de Net-CONE, het hem beter lijkt om de Net-CONE per derated kW weer te geven²³. De CREG stelt dus voor om hiervoor de reductiefactoren uit het kalibratieverslag van Elia van november 2022 te gebruiken en niet degene die in het MB van 9 september 2022 worden vermeld om een derated Net-CONE te definiëren en te gebruiken²⁴. De AD Energie bevestigt de resultaten in onderstaande tabel van voorstel (C) 2508.

²³ De AD Energie vindt deze aanpak consistent met eerdere oefeningen voor het bepalen van de vraagcurve van een veiling.

²⁴ In zijn voorstellen (C) 2192 en (C) 2326 voor de veilingen in respectievelijk 2021 en 2022 heeft de regulator echter de derated Net-CONE gekwantificeerd door rekening te houden met de reductiefactoren vermeld in het MB die de intermediaire waarden voor de veilingen bepalen.

	Nettokost Nieuwkomer (€/kW)	Reductiefactor (%)	Derated Nettokost Nieuwkomer (€/kWd)
CCGT	77,64	93	83,5
OCGT	56,10	93	60,3
IC Gas Engine	53,70	95	56,5
CHP	142,74	93	153,5
Battery Storage (4h)	123,92	60	206,5
Demand Response	35,04	57 ^B	61,5
PV	47,81	1	4781,2
Wind onshore	51,03	10	510,37
Wind offshore	223,26	11	2029,6

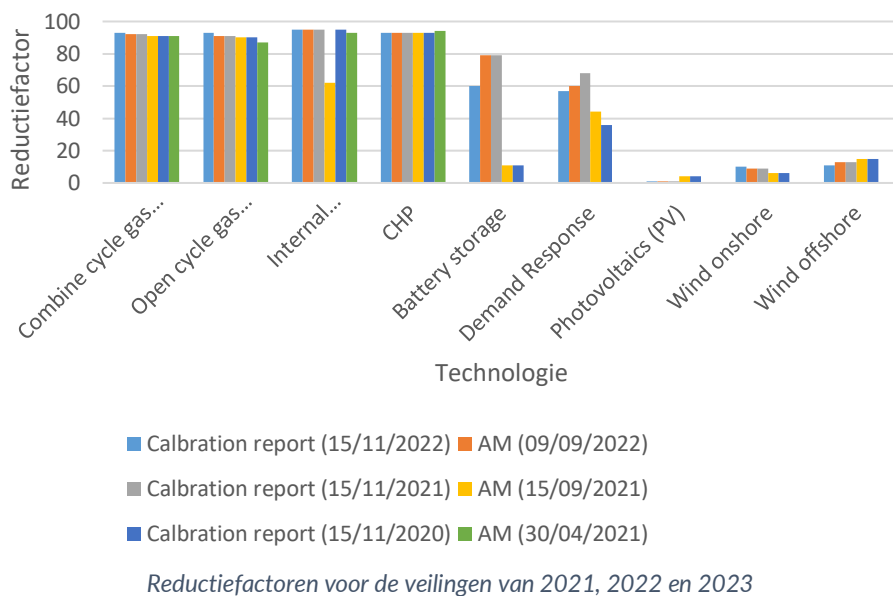
In haar advies (A) 2509 betreft de CREG overigens, zonder evenwel nieuwe in aanmerking te nemen waarden voor te stellen, in de punten 49 en 50 dat zij onvoldoende informatie heeft ontvangen over de reductiefactoren die in het kalibratieverslag van november 2022 zijn opgenomen en merkt zij op dat deze reductiefactoren van jaar tot jaar sterk verschillen. De AD Energie is het met de CREG eens²⁵ dat deze variabiliteit, die in onderstaande tabel en grafiek wordt geïllustreerd, de vooruitzichten voor deelname aan de CRM-veilingen minder zichtbaar maakt voor de capaciteitshouders. **De AD Energie moedigt Elia dan ook aan om in toekomstige kalibratieverslagen zoveel mogelijk informatie te verstrekken over de redenen voor de evolutie en over de berekeningen van de reductiefactoren, teneinde de transparantie en het begrip van de sector te maximaliseren.**

Reductiefactoren voor de veilingen van 2021, 2022 en 2023

reductiefactor (%)	Calibration report (15/11/2022)	MB (09/09/2022)	Calibration report (15/11/2021)	MB (15/09/2021)	Calibration report (15/11/2020)	MB (30/04/2021)
Combine cycle gas turbine (CCGT)	93	92	92	91	91	91
Open cycle gas turbine (OCGT)	93	91	91	90	90	87
Internal combustion engines (IC engines) - Gas	95	95	95	62	95	93
CHP	93	93	93	93	93	94
Battery storage (4h)	60	79	79	11	11 ²⁶	-
Demand Response	57	60	68	44	36	-
Photovoltaics (PV)	1	1	1	4	4	-
Wind onshore	10	9	9	6	6	-
Wind offshore	11	13	13	15	15	-

²⁵ Zie punt 51 van het advies (A)2509.

²⁶ Large scale storage

In punt 80 van het voorstel (C) 2508 is de regulator op basis van de berekeningen in punt 79 van mening dat de technologie met de laagste *missing money* de "IC gas engine"-technologie is en beschouwt hij deze derhalve als de referentietechnologie.

Zoals de regulator opmerkt in punt 79 van zijn voorstel (C) 2508, specificeert het KB van 28 april 2021 niet duidelijk welke reductiefactoren moeten worden gebruikt²⁷. De AD Energie is het echter eens met het voorstel van de regulator, aangezien de reductiefactoren in het kalibratieverslag representatiever zijn voor het scenario dat voor deze veiling in aanmerking wordt genomen. **De AD Energie verzoekt het opvolgingscomité CRM het KB van 28 april 2021 op dit punt te verduidelijken.**

De hoogte van de prijsparameters

Met de "IC gas engine"-technologie als referentietechnologie stelt de CREG in punt 82 van haar voorstel (C) 2508 de prijs voor de punten B en C van de vraagcurve vast op 56,5 €/kWd. De maximumprijs (punt A van de curve) werd op zijn beurt vastgesteld via de toepassing van factor X (1,5) op de nettokost van een nieuwkomer en is vastgesteld op 84,8 €/kWd.

De AD Energie valideert de door de CREG gevolgde methode en derhalve de prijswaarden vermeld in punt 82 van het voorstel.

De AD Energie vestigt echter de aandacht van de Minister op de inhoud van punt B.1.c van resolutie 1220/007, waarin wordt bepaald dat de maximumprijs niet hoger mag zijn dan 75 €/kW/jaar zonder raadpleging van het Parlement.

B.1.c : " [...] Deze prijslimiet mag maximaal 75 euro per kW bedragen (indexatie volgens de inflatie) tenzij na raadpleging van de Kamer van volksvertegenwoordigers kan worden aangetoond dat een hogere prijslimiet onvermijdbaar is in kader van bevoorradingszekerheid.

Aangezien deze waarde van 75 €/kW/jaar reeds is gebruikt voor de prijs van punt A van de vraagcurve van de Y-4 veilingen van de leveringsjaren 25/26 en 26/27 en het mogelijk heeft

²⁷ Evenals in andere jaren had men zich kunnen baseren op de waarden van het MB van september.

gemaakt nieuwe capaciteit aan te trekken om aan de veilingen deel te nemen²⁸, is de AD Energie vanuit het oogpunt van een CRM met de laagste kosten voorstander van dit plafond.

6. Advies van de AD Energie van de FOD Economie

In termen van volumeparameters:

De AD Energie adviseert de Minister de volgende parameters in acht te nemen voor de opmaak van de

vraagcurve Y-4 met leveringsperiode 2027-2028.

	Punt A (MW)	Punten B en C (MW)
Gemiddelde elektriciteitsverbruik in gesimuleerde tekortsituaties	13981	14071
Het volume dat overeenkomt met de nood voor de regeling van het evenwicht	(+) 1250	
EENS	(-) 518	(-) 453
Volume aan niet in aanmerking komende capaciteit	(-) 4386	
Capaciteit overgedragen naar de veiling Y-1	(-) 1285	
Reeds gecontracteerde capaciteit	(-) 1658	
Buitenlandse capaciteit	(-) 934	
Resultaat	6450	6605

²⁸ dus indiening van een bod

In termen van prijsparameters:

De AD Energie adviseert de Minister de prijs van 56,5 €/kWd/jaar voor punt B van de vraagcurve en de prijs van 75 €/kWd/jaar voor punt A van de curve in acht te nemen.

De directeur-generaal a.i.